

Τὸν πραγμάτων ἡ σπουδὴ
πλημμυρίζει ἐντός μου.
Κι ὅμως γίνομαι παιδί
σὰ φανεῖς ἐμπρός μου.

ΜΠΟΡΑ

Σήμερα τὸ δειλινὸ
ἀνεβήκαμε μαζί,
σ' ἓνα δρόμο ἀλαργινὸ,
ἡμερο καὶ φωτεινὸ
τῆς ἀγάπης, πὸν μᾶς ζῆ.

Κ' εἶδαμε ἀπὸ τὸ βουνὸ
μαῦρα σύννεφα πηχτά,
στὸ γλαυκὸ μας οὐρανό...
Κ' ἓνα μάντεμα δεινὸ
μᾶς ζευγάρωσε σφιχτά.

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

Ἡ ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΤΟΥ ἙΛΛΗΝ. ὉΔΕΙΟΥ

Ἐνα δειλινὸ τὸν περασμένο μῆνα, σὲ μιὰ συγκέν-
τρωση στὴν ὁδὸ Φειδίου, ἔδωκε ὁ Ἰδρυτὴς καὶ Διευ-
θυντὴς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὁδείου κ. Μ. Καλουοίρης τὸν
ἀπολογισμὸ τοῦ μουσικοῦ αὐτοῦ ιδρύματος. Λιγο-
στοὺς μῆνες σταδιοδρομίας εἶχε μπροστά του μὰ τὸ
γερὸ καρδί, κρατημένο ἀπὸ δυνατὰ χέρια, εἶχε ξα-
νοίξει νέα ἀρχογιάλια, καὶ νέους ὀρίζοντες. Μ' ἐλά-
χιστα σκεδὸν ἐφόδια, χωρὶς καμμιάν ὑλικὴ ὑποστηρί-
ξη, χωρὶς πόρους καὶ χωρὶς κληροδοτήματα, κατόρ-
θωσε μέσα σ' ἕξι ἢ ἑπτὰ μῆνες νὰ παρουσιάσει τέτοιαν
ἐργασία, πὸν λιγοστὰ ιδρύματα ἔχουνε δώσει.

Ταλέντα σὰν τὸν κ. Σταῦρο Ξηρέλλη, τὸν ἄγνωστο
ἀλλὰ θαυμάσιο συνθέτη τῶν σονέττων τοῦ Μαβίλη, τῆ
Ἄδα Λαμπρινοπούλου, τὴν εὐγενεῖα Τζίλντα τοῦ Ρι-
γολέττου, τῆ Ἄδα Σάσα Κινοπούλου, τῆ Ἄδα Χρηστίνα
Κυριαζῆ κ. ἄ. εἶναι οἱ καρποί, πὸν ὄριμοι πιά φανή-
κανε στὸ μελιχρὸ φῶς τοῦ ἀλησιμόνητου ἐκείνου δειλι-
νοῦ.

Καὶ πλάι στὴν ἐργασία ἐτούτη, πόσες συναυλίες,
καὶ πόσες φιλολογικὲς ἑορταί, καὶ πόσα κοντσέρτα καὶ
πόσα φερευγίσματα στὸ γαλάζιον αἰθέρα δὲν ἐνώσα-
νε τὸ λαγαρὸ καὶ συμπαιθητικὸ τους κελάρδιμα μὲ τὸν
ἴμνο πὸν ἀφίνουε στὸ Ἑλληνικὸ φῶς τ' ἀηδόνια τοῦ
Κολωνοῦ, πὸν τὰ στερέωσεν ἡ λίρα καὶ ἡ φήμη ἐνὸς
Σοφοκλή.

Ὅσοι σταθήκανε κοντὰ κάπως στὴν ἐργασία τοῦ
Ἑλληνικοῦ Ὁδείου, μόνο δίκαυα συγχαρητήρια καὶ
γαρδικὰς εἰκὲς γιὰ τὴν πρόδοσόν του εἶχανε νὰ ποῦνε.
Ἔτανε τόσο μεγάλο, τόσο πλατὺ, τόσο γιγαντινὸ τὸ
νέο Κτίριο, πὸν μόνο χέρια Ἀκριτικοῦ ἤρωα θὰ μπο-
ρούσανε νὰ τὸ ρίξουνε σιδέμελα...

Κι ὅμως : Τὸ χαμόγελο τοῦ Κάλμπαν εἶτανε φαί-
νεται γραφτὸ νὰ ξαναφανεῖ στὴν Ἀττικὴ αἰθρία. Ἀ-
φρομὴ στάθηκε ἡ παράσταση πὸν ἔδωσε ἡ Δραματι-
κὴ Σχολὴ τοῦ Ἑλλην. Ὁδείου.

Τί εἶτανε ἡ παράσταση ἐκείνη, τὸ ξέρουνε καλά οἱ
περισσότεροι ἀπ' τοὺς ἀναγνώστες τοῦ «Νουμά», ὅστε
νὰ μὴν εἶναι ἀνάγκη νὰ μακρολογήσω. Ἡ γνώμη τοῦ

κ. Πάλλη καὶ ἡ κρίση τοῦ Ξενοπούλου γιὰ τὸ «Ψυχο-
σάββατο», νομίζω πὸς εἶναι ἀρκετὰ. Ὅσοσο κ' ἡ πε-
ποιθησὴ ἐκείνων πὸν ἀναλάβανε τὴν παράσταση, τὰ ὀ-
νόματα τῆς κ. Θεῶνης Δρακοπούλου (Μυρτιώτισσας),
καὶ τοῦ Πάνου Ταγκόπουλου, εἶταν ἀρκετὰ ἐφόδια γιὰ
νὰ πείσουνε καὶ τὸν πὸν δύσκολο κριτικὸ πὸς κάπ
καλὸ θὰ ἔβγαυε μὲς ἀπ' τὴ Δραματικὴ Σχολὴ τοῦ
Ἑλλ. Ὁδείου.

Ὅχι ὅμως ! Δὲν ξέρω ἀπὸ πὸν ξεκινώντας χτυπή-
σανε μερικοὶ τὸ ἔργο τῆς Δραματικῆς Σχολῆς. Κοῦμα!
Καὶ πὸν κριμα, δταν συλλογιστεῖ κανεὶς ποιὸ βγήκα-
νε στὸν καθημερινὸ τύπο νὰ διαμαρτυρηθοῦνε.

Δικαίωμα τοῦ καθενὸς νὰ κρίνει καὶ νὰ ἐπικρίνει
μάλιστα. Τὴν ἀλήθεια καὶ ποιὸς δὲν τὴ δέχεται, ὅσο
κι ἂν ἔχει ἀφηρημένῃ ἐννοια, ὅσο κι ἂν εἶναι μαχαίρι
ἀκόμα δίκαιο. Κοντὰ στὴν ἀλήθεια ὅμως πρέπει νὰ
στεῖνε πὸ ὁ λόγος ὁ ζυγισμένος καὶ ὁ δίκαιος, γιὰ νὰ
μπορεῖ νὰ σταθεῖ ὡς ἀλήθεια ἡ γνώμη ἢ δική σου,
καὶ νὰ μὴ φάνεται σὰν παράλογος δογματισμὸς καὶ
σὰν λόγια πὸν λέγονται ποιὸς ξέρεῖ ἀπὸ ποιὰ φλοιομο-
μένη Πυθία.

Γιατὶ, τέλος πάντων, ὅλα θὰ μπορούσε νὰ τὰ δεχτεῖ
κανεὶς, ὅσο κι ἂν εἰπωθήκανε μικρότερα, ὅσο κι ἂν
μὲ λόγια πηχὰ καὶ δῆθεν αὐστηρά, κατεβάσανε ἀλη-
θινοῦς καλλιτέχνες καὶ τραγουδιστὰδες μὲ ὄνειρα καὶ
μὲ ἰδανικὰ πλατύτερα στὸ κοινὸ ἐπίπεδο ἀνθρώπων
πὸν διψάνε χεροκορητήματα καὶ συγχαρητήρια, — ὀ-
λι, καὶ αὐτὰ, καὶ περισσότερα θὰ μπορούσε νὰ δεχτεῖ
κανεὶς, ἔταν ἔβλεπε πὸς ἡ κρίση δὲν εἶναι Σουλτανικὸ
κριμάνι πὸν κόβει καὶ συντρίβει, μὰ ἡ Κρίση ἀνθρώ-
πων ὀρθολογιστῶν, πὸν ἔχουνε ὑπ' ὄψει τοὺς πὸς δ,τι
γίνεται εἶναι μὸλις ἀποτέλεσμα ἕξι μηνῶν, μὸλις ὀ-
δοχάρωμα γιὰ ἓνα μελλούμενο μεσημέρι.

Κι ἀκόμη ἐγὼ, ἂν εἴμουνε ὁ Κριτής, ποτὲ δὲ θάκα-
να σύγκριση τῆς Δραματικῆς τοῦ Ἑλλ. Ὁδείου μὲ
τὴ Δραματικὴ τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν.

Γιατὶ ; Εὐκόλη ἀπάντηση σ' ἀλήθεια. Σκολεῖο ἢ
πρῶτη, πὸν ἀκοῖη καλὰ - καλὰ δὲν εἶχε προχωρήσει
στὸ δρόμο τῆς μεγάλης Σπουδῆς. Θέατρο ἢ δευτέρη,
μὲ στοιχεῖα στρατολογημένα μὲς ἀπὸ θέατρα καὶ θι-
άσους, μὲ συστηματικὴ προσπάθεια στὴ Σιγνή τρία
συνεχῆ χρόνια, καὶ τὸ σπουδαιότερο ἀπ' ὅλα : μὲ ὑλι-
κὴ ἐπιχορήγηση, μὲ τριάντα μετρημένους χιλιάδες κά-
θε χρόνο.

Δὲν ξέρω ἂν τὰ παραπάνω φτάνουνε γιὰ νὰ δεῖξουνε
πόσο ἔξω πέρανε ὅσοι μὲ ἀμείλικτη αὐστηρότητα με-
ταχειριστήκανε τὴ Δραματικὴ τοῦ Ἑλλ. Ὁδείου.
Ἐνὰ μόνον ξέρω κ' ἓνα σημειῶνω : Πὸς σ' ἐμένα θ'
ἀρκοῦσε τὸ ταλέντο τῆς Ἄδας Ἄνας Σαολόγλου, τὸ
τεχνικὸ παίξιμο τοῦ Φύλακα στὴν «Ἀντιγόνη» κ' ἡ
καλλιτεχνικὴ ἀπαγγελία τοῦ Κορυφαίου, γιὰ νὰ πα-
ραβλέψω μερικὲς ἀτέλειες, καὶ νὰ στηρίξω τὰ καλῆ-
τερα ὄνειρά μου στὴ νεοσύστατη Σχολή.

Ἴσως ὅμως ἐγὼ νὰ εἶμαι πὸν ὄνειροπόλος. Ἄς
εἶναι ! Οἱ Αὐστηροὶ καὶ οἱ Δύσκολοι ἄς ξεκαθαρίσου-
νε λίγο τὰ γυαλιὰ τους καὶ ἄς πειστοῦνε τέλος πάντων
πὸς τὸ Ἑλληνικὸ Ὁδεῖο δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ δώσει
στὸ τέλος ἄξιους καρποὺς ἀφοῦ μέσα του κλείνει δ,τι
ὄγεινὸ, ριζοσπαστικὸ καὶ νεωτεριστικὸ ἔχει ὁ καλλι-
τεχνικὸς μας ὀρίζοντας.

ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ